

Orczyk K., Kucharski D. 2006: Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763) (Coleoptera: Cetoniidae) - nowe stanowiska na terenie Warszawy. Kulon 11, str. 125-127.

OSMODERMA EREMITA (SCOPOLI, 1763) (COLEOPTERA: CETONIIDAE) – NOWE STANOWISKA NA TERENIE WARSZAWY

Pachnica dębowa została odnotowana na dwóch stanowiskach w latach 2004 i 2006 na terenie Warszawy. Pierwsza obserwacja (9 VII 2006) to samica schwytna w locie, w godzinach południowych, tuż obok wejścia na stację metra Natolin (obok parku Lasek Brzozowy). Została prawdopodobnie przywabiona zapachem owoców z pobliskich straganów. Chrzążcza schwytał i oznaczył, a po sfotografowaniu wypuścił Dariusz Kucharski. Druga obserwacja miała miejsce 25 VI 2006. Jeden okaz, również samica, wleciała przez otwarte okno jadącego naprzeciwko Ogrodu Botanicznego UW autobusu. Okaz zebrała, oznaczyła i zakonserwowała Kornelia Orczyk.

Oba chrząszcze przypuszczalnie należą do lokalnych, odizolowanych populacji zasiedlających warszawskie parki. Mogą się w nich utrzymywać dzięki obecnym na ich terenie starym dziuplastym drzewom. Niestety pobieżne przeszukanie pobliskich terenów zielonych (parki Lasek Brzozowy i Łazienki Królewskie) w celu odnalezienia aktywnych żerowisk owada nie dały pozytywnego rezultatu.

Rodzaj *Osmoderma* Serville, 1825 reprezentowany jest w Europie tylko przez jeden gatunek. Zamieszkuje dziuplaste drzewa (głównie *Quercus robur*, *Salix spp.* i *Tilia spp.*) (Ranius et al. 2004). Zanik dogodnych do rozwoju siedlisk przyczynił się do poważnego zmniejszenia liczebności tego gatunku. Obecnie stan krajowej populacji ocenia się na kilka – kilkanaście tysięcy osobników, jest jednak nadal słabo poznany i ciągle poszukiwane są nowe stanowiska. Z wyżej wymienionych przyczyn znalazł się w czerwonych księgach i na czerwonych listach wielu europejskich krajów (Szwajko 2004). *O. eremita* umieszczona jest także w załączniku II do Konwencji Berneńskiej i w załączniku II do Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej. Oba dokumenty zobowiązują do ochrony tego gatunku i jego naturalnych siedlisk (Głowaciński 2002). Gatunek obejmuje swoim zasięgiem niemal całą środkową i zachodnią Europę, południową część Skandynawii i europejską część Rosji, występuje jednak bardzo lokalnie i nielicznie (Ranius et al. 2004).

Literatura

Głowaciński Z. (Ed.) 2002. *Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. (Red list of threatened animals in Poland)*. Suplement. Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków.

Ranius, T., Aguado, L.O., Antonsson, K., Audisio, P., Ballerio, A., Carpaneto, G.M., Chobot, K., Gjurašin, B., Hanssen, O., Huijbregts, H., Lakatos, F., Martin, O., Neculiseanu, Z., Nikitsky, N.B., Paill, W., Pirnat, A., Rizun, V., Ruicanescu, A., Stegner, J., Süda, I., Szwalko, P., Tamutis, V., Telnov, D., Tsinkevich, V., Versteirt, V., Vignon, V., Vögeli, M., Zach, P., 2005. *Osmoderma eremita* (Coleoptera: Scarabaeidae: Cetoniinae) in Europe. *Animal Biodiversity and Conservation* 28, 1: 1-44.

Szwalko P., 2004. *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). W: Głowaciński Z. i Nowacki J. (red.) *Polska Czerwona Księga Zwierząt, Bezkręgowce*. IOP, Kraków-Poznań.

Adres do korespondencji:

Dariusz Kucharski: dark@biol.uw.edu.pl

Zakład Ekologii UW ul. Banacha 2, 02-097 Warszawa

OSMODERMA EREMITA (SCOPOLI, 1763) (COLEOPTERA: CETONIIDAE) – NOWE STANOWISKA NA TERENIE WARSZAWY, Streszczenie

Dnia 9 VII 2004 i 25 VI 2006 schwymano na terenie Warszawy (UTM: EC08) dwie samice rzadkiego chrząszcza *Osmoderma eremita*. Gatunek związany jest ze starymi, dziuplastymi drzewami. Jego lokalne, odizolowane populacje mogą przypuszczalnie zasiedlać miejskie tereny zielone.